

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра східної і слов'янської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Основи науково-дослідної роботи
в галузі слов'янської філології»**

Спеціальність: В 11 (035) Філологія

Спеціалізації:

В 11 (035) 033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська

В 11 (035) 038 Слов'янські мови і літератури (переклад включно),
перша – чеська

Освітні програми:

Польська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	професор Палатовська Олена Володимирівна
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	II курс, III семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Під час вивчення навчальної дисципліни будуть розглянуті усі етапи науково-дослідної діяльності у галузі слов'янської філології: вибір теми дослідження, визначення мети і завдань роботи, знайомство з науковою літературою з теми дослідження, збирання фактичного (мовного) матеріалу і його аналіз, здійснення висновків, оформлення роботи та її презентація.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Ознайомлення студентів з основами науково-дослідної роботи в галузі слов'янської філології, зокрема у мовознавстві, вироблення вмінь і навичок самостійного проведення наукових досліджень, узагальнення та презентації їх результатів.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: - теоретичні і методологічні засади наукової діяльності; - основні проблеми і напрями сучасної філології, зокрема в галузі мовознавства; - основні методи наукових досліджень; - правила оформлення студентських наукових робіт; вміти: - здійснювати наукове дослідження під керівництвом наукового керівника; - збирати мовний матеріал, аналізувати, класифікувати, систематизувати й інтерпретувати його; - ефективно працювати з науковою літературою: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз; - застосовувати набуті філологічні знання для розв'язання професійних завдань; - організовувати процес свого навчання й самоосвіти; - створювати і оформляти студентську наукову працю.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: інтегральної компетентності (ІК): - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. Фахових компетентностей (ФК): ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів. ФК 16. Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – 30 год.

	Самостійна робота – 60 год.
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Наука як система уявлень про світ. Філологія як галузь наукових досліджень. Основні проблеми і напрями сучасного мовознавства. Основні види наукових розвідок. Сучасна наука та етика наукової діяльності. Змістовий модуль 2. Методологія і методи наукових досліджень. Класифікація основних методів і прийомів лінгвістичних досліджень. Бібліографічний пошук, джерела дослідження. Прийоми опрацювання наукової літератури з досліджуваної проблеми. Змістовий модуль 3. Студентська наукова робота: основні поняття, види, структура та етапи виконання. Організація наукової роботи: вибір теми дослідження, визначення мети і завдань роботи, збір і опрацювання мовного матеріалу. Науковий текст і вимоги до нього. Змістовий модуль 4. Основні вимоги до оформлення наукової роботи та її презентації (захисту). Особливості усного та писемного наукового мовлення.
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	1. Методи семестрового контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проектів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю: – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. 2. Методи проміжного контролю – відбуваються у жовтні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа. 3. Модульна контрольна робота – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри. 4. Методи підсумкового контролю – залік. 5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за дистанційною формою навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Успішне опанування курсів «Основи загального мовознавства», «Польська мова», «Чеська мова», «Вступ до польської філології», «Вступ до чеської філології», «Практична граматики польської мови», «Практична граматики чеської мови», «Практична фонетика польської мови», «Практична фонетика чеської мови»
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси): Основна (базова): Вимоги до виконання і захисту курсових робіт для студентів з освітніх програм Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова; Мова гінді, індійська література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова; Мова іврит, єврейська література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова; Китайська мова і література та переклад, західноєвропейська мова; Корейська мова і література та переклад, західноєвропейська мова; Перська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова; Перська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова; Турецька мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова; Японська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова; Азербайджанська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова; Польська мова і література, друга іноземна мова, переклад; Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад за спеціальністю 035 Філологія. Ступінь вищої освіти: бакалавр / Укладачі: С. В. Сорокін, М. А. Охріменко, Ю. С. Любимова, Т. М. Тімкова, О. І. Копчак, О.О. Ващенко, Н. Є. Міненко. Київ: КНЛУ, 2025. Кульбабська, О. В. (2016). Основи мовознавчих досліджень : модульний курс : навч. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. Лучик, В.В. (2008). Вступ до слов'янської філології. Київ: Вид. центр «Академія». Мазур, О.В., Подвойська, О.В., Радецька, С.В. (2013). Основи наукових досліджень : посібник для студентів філологічних спеціальностей. Вінниця : Нова Книга : 2013. Селіванова, О.О.(2008). Сучасна лінгвістика : напрями та проблеми: підручник. Полтава : Довкілля - К, 48– 64. Додаткова: Алексенко, С.Ф. (2020). Конкретно-наукові методи лінгвістичних досліджень: методичні рекомендації для студентів 1 курсу магістратури факультету іноземної та слов'янської філології. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка. Васько, Р. В., Валігура, О. Р., & Козуб, Л. С. (2016). Сучасні лінгвістичні дослідження: Хрестоматія. Київ: Вектор. Кійко, Ю.Є., Агапій, А.П., & Мельник, Ю.Й. (2021). Вступ до мовознавства: практикум. Чернівці: Чернівецький ун-т. Селіванова, О.О. (2011). Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К. Селіванова, О.О. (2013). Засади сучасної лінгвометодології. URL: http://oldconf.neasmo.org.ua/node/581 Семенов О.М. (2012). Культура наукової української мови : навчальний посібник. Київ : Академія. Торчинська, Н. М. (2019). Історія польського мовознавства крізь призму періодизацій. <i>Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика</i> : зб. наук. пр. Хмельницький : ФОП Бідюк Є. І.. Вип.6, 119–127. <i>Encyklopedia językoznawstwa ogólnego</i> (1999). Wrocław-Warszawa-Kraków.

1) <http://surl.li/cxvmv>

	Foltýnek, T. (2020). <i>Jak předcházet plagiátorství ve studentských pracích. Příručka pro akademické pracovníky</i>. Praha : Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum. URL: https://karolinum.cz/data/book/24082/9788024647869%20Foltýnek%20-%20Jak%20predchazet%20plagiatorstvi.pdf Foltýnek, T. (2020). <i>Jak se vyhnout plagiátorství. Příručka pro studenty</i>. Praha : Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum. URL: https://karolinum.cz/data/book/24022/Foltýnek%20-%20Jak%20se%20vyhnout%20plagiatorstvi.pdf Додаткові ресурси: Державна наукова установа “Книжкова палата України імені Івана Федорова”. URL: http://www.ukrbook.net/ Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ Bibliografie české lingvistiky. URL: https://bibliografie.ujc.cas.cz/search-form Český národní korpus. URL : https://www.korpus.cz/ Internetová jazyková příručka [Електронний ресурс] / Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. – Режим доступа: http://prirucka.ujc.cas.cz/ Korpus Języka Polskiego (2023). WN PWN SA. URL : https://sjp.pwn.pl/korpus. Słownik języka polskiego PWN. URL: https://sjp.pwn.pl/ Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. URL: https://ujc.avcr.cz/i
Форми і способи поточного та семестрового контролю	<i>Семестрове оцінювання:</i> аудиторна робота, самостійна робота, МКР. <i>Підсумкове оцінювання:</i> залік. <i>Умови допуску до заліку:</i> наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Ольга ВАЛІГУРА

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № _____ від «_____» _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ім'я, прізвище)